

SIMFONIA PATETICĂ de Aurel Baranga

Teatrul Național din București

— decembrie 1973 —

Cînd rostim numele lui Aurel Baranga, ne gîndim de îndată la comediograful de succes, neîntrecut maestru al satirei, creatorul unor personaje de neuitat precum Spiridon Biserică, Sfîntul Mitică Blăjinul, Chitlaru și alții alții. Scriitorul, însă, a fost atras nu numai de comedie, ci și de dramă, dînd literaturii noastre dramatice pagini încărcate de tensiune, discutînd probleme dintre cele mai grave legate de răspunderea omului față de sine însuși și față de ceilalți, față de societate și istorie.

După *Arcul de triumf*, una dintre primele piese inspirate din evenimentele lui august 1944, *Simfonia patetică* prilejuiește grandiosul spectacol cu care Teatrul Național bucureștean și-a inaugurat monumntala sa clădire.

Fără să se considere regizor, Aurel Baranga a simțit uneori nevoia să-și monteze piesele, urmărind îndeobște să-i slujească pe actori și să lase textul să se audă clar, răspicat. De data aceasta, însă Aurel Baranga a renunțat la ipostaza de modest corepetitor, transformîndu-se într-un adevărat regizor. Uluit parcă de posibilitățile tehnice ale noului Național, scriitorul le-a folosit pe toate, avînd însă grijă să nu-i acopere pe interpreți.

Evocînd momente de încordare din perioada ilegalității, cu înfruntări tensionate între comuniști și forțele reacțiunii, *Simfonia patetică* cuprinde numeroase scene în care cele două lumi ireconciliabile se ciocnesc direct. Simbolizînd curajul, capacitatea de luptă, intransigența revoluționară a comuniștilor, Olga a fost interpretată cu excepțională forță de convingere de către Marcela Rusu. Alături de ea s-a remarcat, în rolul luptătoarei Maria, Olga Delia Mateescu. Aproape fără cuvinte, cu o rară concentrare, actrița a reușit să transmită ideea unei rezistențe de neînfrînt. Emoționant prin dramatismul zhuciumului retinut a fost jocul Irinei Răchiteanu-Sirianu, interpreta Victoriei Motas, mamă nefericită și mult încercată.

Din galeria oprimaților cu suflet înăripit trebuie menționat și Mayer-Bayer, magistral jucat de Radu Beligan, care și-a înzestrat personajul cu farmec, subtilă ironie și umor amar.

Una dintre cele mai sugestive reprezentări ale anchetatorului furibund, dar dezarmat în fața tăcerii cu care sînt înțîmpinate izbucnirile sale, a fost creată de Toma Caragiu în rolul Grigore Mirzacu. Patetic, grotesc, urlînd cu disperarea neputinței, actorul a realizat un personaj-simbol al unei lumi ce se zbate inutil dar primejdios, înainte de prăbușirea finală.

Cu un puternic impact asupra publicului, *Simfonia patetică* rămîne un exemplu de spectacol politic, de atitudine fermă, de spirit revoluționar.

George Motoi (Valeriu) și Toma Caragiu (Grigore Mirzacu) într-un moment din spectacol